

COURSE DESCRIPTION

Code: 5PST/BIOET/19

Course title: Bioethics

Field of study:

Guarantor: prof. ThDr. Alexander Cap, CSc.

Lectured by: Department of Practical and Systematic Theology
doc. ThDr. Miroslav Župina, PhD.Semester:
ST

Contact lessons: Lecture, Seminar

Recommended course load (in lessons):

Weekly: 2/2

Per course: 26,26

Number of
ECTS credits: 3

Prerequisite(s):

Course assessment and completion: Exam

Continuous assessment:

Final assessment:

Predmet je ukončený skúškou. V priebehu semestra študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá seminárnu prácu. V priebehu skúškového obdobia realizuje ústnu skúšku. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 92%, na získanie hodnotenia B 84%, na hodnotenie C najmenej 76%, na hodnotenie D 65%, na hodnotenie E najmenej 51%. Študent, ktorý získa menej ako 51% bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia seminárnej práce a ústnej odpovede.

Course objective:

Absolvent predmetu dokáže:

- zdefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy z oblasti bioetiky;
- zdefinovať a charakterizovať základné princípy bioetiky;
- vlastnými slovami vysvetliť chápanie pojmov ľudská osoba a ľudská dôstojnosť;
- interpretovať základné etické princípy, ktoré sa majú dodržiavať pri riešení „základných“ bioetických otázok ako sú interrupcia, klonovanie, eutanázia, transplantácia, kremácia a adopcia;
- vysvetliť, v čom spočíva podstata paliatívnej starostlivosti a objasniť otázku utrpenia a bolesti v ľudskom živote;
- zdôvodniť a definovať duchovné a etické hodnoty v bioetike;
- interpretovať konkrétne bioetické otázky z pohľadu pravoslávnej teológie;
- diskutovať o potrebe a aktuálnosti kresťanských antropologických a duchovných východísk pri riešení bioetických otázok v živote človeka a tiež v kontexte sociálnej služby v Cirkvi a spoločnosti.

Course content:

Pojem bioetika. Hodnota života.

Ľudská osoba a dôstojnosť. Základné princípy bioetiky.

Ľudská reprodukcia. Sexualita (homosexualita). Prirodzená ľudská reprodukcia.

Umelá inseminácia a umelé oplodnenie. Umelá antikoncepcia. Sterilizácia.

Ľudská genetika. Biotechnológia a genetické inžinierstvo. Klonovanie a kmeňové bunky.

Ľudské embryo. Interrupcia. Prenatálna diagnostika.

Eutanázia. Asistovaná samovražda.

Mozgová smrť a transplantácia orgánov. Pitva. Kremácia.

Adopcia.

Medicínska etika.

Paliatívna starostlivosť. Utrpenie a bolesť v živote človeka.

Duchovné a etické hodnoty v bioetike.

Bioetické otázky z pohľadu pravoslávnej teológie.

Textbooks and references:

- BRECK, J., 2000. Bioetické dilemy a pravoslávie. In: Pravoslávny kalendár 2001. S. 121-130. Prešov: MR PC na Slovensku. ISBN 80-968134-3-9.
- GERKA, M., 2003. Interrupcia. In: Pravoslávny kalendár 2004. S. 70-72. Prešov: MR PC na Slovensku. ISBN 80-968134-7-1.
- GLUCHMAN, V., ed., 2009. Metodologické a metodické otázky bioetiky súčasnosti. Prešov: FF PU v Prešove. ISBN 978-80-8068-995-7.
- JACEČKO, J., 2008. Je tzv. mozgová smrť naozaj smrťou človeka alebo môže mŕtvý človek darovať živé orgány? In: Pravoslávny kalendár 2009. S. 124-126. Prešov: MR PC na Slovensku. ISBN 978-80-969437-2-2.
- JEMELKA, P., GLUCHMAN, V., LEŠKOVÁ BLAHOVÁ, A., 2008. Bioetika. Prešov: FF PU v Prešove. ISBN 978-80-8068-810-3.
- JEŽEK, V., 2003. Bioetika a ľudské klonovanie. In: Pravoslávny kalendár 2004. S. 72-76. Prešov: MR PC na Slovensku. ISBN 80-968134-7-1.
- LUCAS, R., L., 2010. Bioetika pre všetkých. Trnava: Spolok svätého Vojtecha. ISBN 978-80-7162-854-5.
- ŠAK, Š., 2003. Spaľovanie mŕtvych: večné zabudnutie alebo večná pamiatka? In: Pravoslávny teologický zborník. Zv. XXVI (11), s. 201-213. Prešov: PU v Prešove, PBF. ISBN 80-8068-233-X.
- ŠIPOVÁ, M., 2011. Sociálna otázka interrupcie. In: Pravoslávny biblický slovník. Zv. III/2011, s. 45-54. Gorlice: ELPIS. ISBN

978-83-63055-03-5.

ŠIPOVÁ, M., 2011. Hominizácia embrya (sociálno-teologická reflexia). In: Sociálna a duchovná revue. Roč. II, č. 4, s. 71-78. Prešov: PBF PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Sociálno-etická otázka darcovstva orgánov. Živý, mŕtvy darca a xenotransplantácia. In: Pravoslávny biblický zborník. Zv. II/2012, s. 213-224. Gorlice: ELPIS. ISBN 978-83-63055-08-0.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Mozgová smrť – kritérium definitívneho okamihu smrti (!). In: Pravoslávny biblický zborník. Zv. III/2012, s. 98-109. Gorlice: ELPIS. ISBN 978-83-63055-10-3.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Súčasné bioetické otázky orgánových transplantácií. In: Pravoslávny teologický zborník. Zv. XXXVIII (23), s. 83-94. Prešov: PU v Prešove, PBF. ISBN 978-80-555-0578-7.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Sociálna reflexia interrupčného zákona. In: Sociálna a duchovná revue. Roč. III, č. 1, s. 48-53. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Sociálna problematika výskumu kmeňových buniek (embryonálne, adultné). In: Sociálna a duchovná revue. Roč. III, č. 3, s. 53-61. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIPOVÁ, M., 2012. (Ne)etické aspekty pitvy. In: Sociálna a duchovná revue. Roč. III, č. 4, s. 79-90. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Edukácia v oblasti aktuálnej bioetickej problematiky. In: Nová sociálna edukácia človeka (?). S. 221-225. Prešov: PU v Prešove, PBF. ISBN 978-80-555-0641-8.

ŠIPOVÁ, M., 2012. Problematika sociálnej identity homosexuálov v spoločnosti. In: Pravoslávie a súčasnosť. [online]. Prešov: PU v Prešove [cit. 2014-02-26]. ISBN 978-80-555-0687-6. Dostupné z: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kocvar4>

ŠIPOVÁ, M., 2012. Pohľad Pravoslávnej cirkvi na nenarodený ľudský život. In: Prawosławie jako czynnik odnowy tradycyjnych wartości chrześcijańskich w Unii Europejskiej. [online]. Gorlice: ELPIS [cit. 2014-02-26]. ISBN 978-83-63055-11-0. Dostupné z:

http://www.okp-elpis.pl/book_open,1803,0,Międzynarodowa_konferencja_naukowa,,PRAWOSŁAWIE_JAKO_CZYNNIK_ODNOWY_TRADYCYJNYCH_WARTOŚCI_CHRZEŚCIJAŃSKICH_W_UNII_EUROPEJSKIEJ_.html

ŠIPOVÁ, M., 2013. Sociálna reflexia homosexuality. In: Sociálna a duchovná revue. Roč. IV, č. 1, s. 74-82. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIPOVÁ, M., ŠIP, M., 2013. Otázka prirodzeného práva na život. In: Sociálna a duchovná revue. Roč. IV, č. 2, s. 62-70. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIPOVÁ, M., ŠIP, M., 2013. Aktuálne fenomény v bioetike v 21. storočí. Teoretická reflexia. In: Sociálna a duchovná revue. Roč. IV, č. 4, s. 75-80. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŠIP, M., ŠIPOVÁ, M., 2013. Eutanázia, asistovaná samovražda a paliatívna starostlivosť. In: Znaczenie i wpływ edyktu mediolańskiego na rozwój kultury i chrześcijaństwa w Europie. [online]. Gorlice: ELPIS [cit. 2014-02-26]. ISBN 978-83-63055-16-5. Dostupné z: http://www.okp-elpis.pl/book_open,1838,0,,ZNACZENIE_I_WPLYW_EDYKTU_MEDIOLAŃSKIEGO_NA_ROZWÓJ_KULTURY_I_CHRZEŚCIJAŃSTWA_W_EUROPIE_.html

ŠIPOVÁ, M., 2013. Riziká chemického potrátu a ich dopad na zdravie žien. In: Pravoslávie a súčasnosť. [online]. Prešov: PU v Prešove [cit. 2014-02-26]. ISBN 978-80-555-0964-8. Dostupné z: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kocvar5>

ZOZULAK, J., ed., 2005. Bioetika v dimenziách sociálnej práce. Prešov: PBF PU v Prešove. ISBN 80-8068-389-1.

ŽUPINA, M., 2012. Biblické chápanie vzťahu adopcie. In: Pravoslávny biblický zborník. Zv. II/2012, s. 65-74. Gorlice: ELPIS. ISBN 978-83-63055-08-0.

ŽUPINA, M., 2012. Adopcia ako konkrétny prejav lásky k blížnemu. In: Pravoslávny teologický zborník. Zv. XXXVIII (23), s. 45-53. Prešov: PU v Prešove, PBF. ISBN 978-80-555-0578-7.

ŽUPINA, M., 2012. Niektoré sociálne a duchovné aspekty adopcie dieťaťa. In: Sociálna a duchovná revue. Roč. III, č. 2, s. 42-48. Prešov: Vydavateľstvo PU v Prešove. ISSN 1338-290X.

ŽUPINA, M., 2013. Význam terminológie v bioetike. In: Pravoslávny teologický zborník. Zv. XXXIX (24), s. 60-70. Prešov: PU v Prešove, PBF. ISBN 978-80-555-0805-4.

ŽUPINA, M., 2013. Pojmy osoba a dôstojnosť a ich význam v bioetike. In: Acta Patristica. Č. 8, s. 3-12. Prešov: PBF PU v Prešove. ISSN 1338-3299.

ŽUPINA, M., 2013. Utrpenie a bolesť v živote človeka. In: Pravoslávny biblický zborník. Zv. II/2013, s. 60-69. Gorlice: ELPIS. ISBN 978-83-63055-17-2.

Language of instruction:

Slovak

Guarantor's signature and the date of course description's last modification: 01.09.2019